

Sygn. akt IV Ca 712/19

POSTANOWIENIE

Dnia 02 lipca 2019 r.

Sąd Okręgowy Warszawa Praga w Warszawie IV Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący Sędzia Mariusz Jabłoński (sprawozdawca)

Sędziowie Magdalena Władzińska

Julita Wyrębiak-Romero

Protokolant p.o. protokolanta Aleksander Kondej

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 02 lipca 2019 r. w Warszawie

sprawy z wniosku K. U.

z udziałem C. U.

o zobowiązanie sprawcy przemocy w rodzinie do opuszczenia lokalu

na skutek apelacji wnioskodawczyni

od postanowienia Sądu Rejonowego w Otwocku

z dnia 17 grudnia 2018 r., sygn. akt I Ns 441/18

postanawia:

oddalić apelację.

Magdalena Władzińska Mariusz Jabłoński Julita Wyrębiak-Romero

Sygn. akt IV Ca 712/19

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 17 grudnia 2018 r. Sąd Rejonowy w Otwocku oddalił wniosek K. U. o zobowiązanie sprawcy przemocy w rodzinie do opuszczenia mieszkania zajmowanego wspólnie z innym członkiem rodziny dotkniętym przemocą, w sprawie z udziałem C. U. oraz ustalił, że strony ponoszą koszty związane ze swoim udziałem w sprawie.

Sąd Rejonowy ustalił, iż K. U. i C. U. są współwłaścicielami nieruchomości położonej przy ul. (...) w C.. Z ich związku małżeńskiego pochodzi troje dzieci: dwie córki i syn D. U.. Na nieruchomości znajduje się 3 kondygnacyjny dom jednorodzinny. Na mocy wyroku Sądu Rejonowego w Otwocku II Wydział Karny z dnia 31 maja 2010 r. C. U. został uznany za winnego popełnienia czynu z art. 207 § 1 k.k. w zbiegu z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., na tej podstawie skazano go na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, jednocześnie wykonanie orzeczonej kary warunkowo zawieszono na okres próby 3 lat. Na mocy wyroku Sądu Okręgowego Warszawa Praga w Warszawie z dnia 12 maja 2011 r. (sygn. akt III C 1169/09) rozwiązano przez rozwód małżeństwo K. U. i C. U. z wyłącznej winy męża oraz ustalono sposób korzystania przez strony ze wspólnego domu położonego w C. przy ul. (...) w ten sposób, że przyznano do wyłącznego użytku K. U. wszystkie pomieszczenia znajdujące się na piętrze budynku, zaś C. U. przyznano do

wyłączonego użytku wszystkie pomieszczenia znajdujące się na parterze budynku z wyjątkiem kuchni i korytarza, które przyznano do wspólnego użytku stron. Posterunek Policji w C. poinformował, że pod adresem ul. (...) w C. zgłoszono łącznie 22 interwencje: pięć w 2009 r., dziewięć w 2011 r., jedną w 2012 r., trzy w 2014 r., trzy w 2017 r. i jedną w dniu 5 stycznia 2018 r. 19 zgłoszeń było z inicjatywy K. U., zaś dwie interwencje dotyczyły realizacji nakazu doprowadzenia C. U. do zakładu karnego i do ośrodka (...). Postanowieniem Sądu Rejonowego Otwocku z dnia 29 marca 2011 r. (sygn. akt Ko 469/11) zarządzono wobec C. U. wykonanie kary 10 miesięcy pozbawienia wolności, wobec czego w dniu 16 maja 2011 r. wezwano go do stawienia się do Aresztu Śledczego W. (...) celem odbycia kary. Od dnia 2 czerwca 2011 r. do dnia 2 kwietnia 2012 r. uczestnik odbywał karę pozbawienia wolności. W okresie od 1.08.2018 r. do 6.08.2018 r. uczestnik przebywał na oddziale traumatologii ogólnej szpitala (...) G. w O. z powodu złamania przekrętarskiego. C. U. ma 70 lat, jego rodzice nie żyją, ma rodzeństwo. Z uwagi na nadużywanie alkoholu uczęszczał na zajęcia AA, przerwał leczenie odwykowe. Uczestnik utrzymuje się emerytury, którą przeznaczał na alkohol, brał pożyczki w parabankach. K. U. ma 68 lat, jest na emeryturze. Od czasu rozvodu uczestnik zamieszkuje pierwsze piętro domu, natomiast K. U. z dorosłym synem D. zajmuje drugie piętro, na parterze znajduje się garaż. Uczestnik jest osobą nadużywającą alkoholu, w okresie nadużywania źle odnosił się do byłej żony oraz do syna, naruszał podział korzystania z mieszkania. Zdarzało się, że w okresie letnim do swojej części zapraszał inne osoby nadużywające alkoholu. Sytuacja panująca w domu źle wpływa na zdrowie psychiczne D. U., ma on stwierdzone zaburzenia na tle nerwicowym. Obecnie uczestnik pozostaje po operacji kończyny dolnej prawej, porusza się po domu za pomocą kuli rehabilitacyjnej, nie wychodzi z mieszkania. Była żona robi mu zakupy, pomaga w myciu. Od czasu opuszczenia szpitala uczestnik nie nadużywa alkoholu, nikogo nie zaprasza do domu, nie przynosi alkoholu. D. U. ocenia relacje z ojcem jako neutralne. W 2008 r. wnioskodawczym przebywała na leczeniu szpitalnym -wówczas syn wyprowadził się z mieszkania obawiając się wspólnego mieszkania z ojcem. K. U. wskazała, że obecnie uczestnik nie pije alkoholu, jest spokojny.

Apelację od orzeczenia Sądu Rejonowego w dniu 21 stycznia 2019 r. wniosła wnioskodawczyna, zaskarżając postanowienie w całości, zarzucając naruszenie art. 11 a ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie poprzez jego niezastosowanie i oddalenie wniosku; art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 232 zd. 1 k.p.c. w zw. art. 217 § 1 k.p.c. poprzez niewszerechnone rozważenie materiału dowodowego i przyjęcie, że brak jest podstaw do zobowiązania uczestnika do opuszczenia zajmowanego mieszkania; nieuwzględnienie pisma wnioskodawczyny, które stanowi wniosek o przymusowe leczenie uczestnika w zakładzie zamkniętym; mimo ustalenia, że uczestnik nadużywał alkoholu i zgłoszono łącznie 22 interwencje oraz brak uwzględnienia, że uczestnik postępowania ma założoną „Niebieską kartę”, co potwierdza problem przemocy stosowanej względem wnioskodawczyny. Skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia i zobowiązanie uczestnika do opuszczenia lokalu mieszkalnego z powodu stosowania przez niego przemocy w rodzinie, zakłócania miru domowego, stwarzania sytuacji zagrażających zdrowiu i życiu pozostałych domowników, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozstrzygnięcia oraz zasądzenie kosztów postępowania na rzecz wnioskodawczyny.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawczyny nie jest zasadna.

Na uwzględnienie nie zasługiwał zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 232 zd. 1 k.p.c. w zw. art. 217 § 1 k.p.c. poprzez niewszerechnone rozważenie materiału dowodowego. Dla skuteczności takiego zarzutu nie wystarcza stwierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych, odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu apelującego odpowiada rzeczywistości. Konieczne jest określenie rzeczywistych przyczyn podważających zasadność dokonanych ustaleń, w sposób oczywisty wskazujących na ich wadliwość. Jeżeli z materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z życiowym doświadczeniem, to taka ocena nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów. Sąd I instancji w sposób wyczerpujący i przekonujący wyjaśnił, którym dowodom dał wiarę, a którym, w jakiej części i z jakich przyczyn odmówił wiarygodności. Dokonana ocena dowodów uwzględnia całokształt materiału dowodowego sprawy, jest logiczna oraz zgodna z doświadczeniem życiowym i jako taka nie może być zakwestionowana.

Podkreślić należy, że podstawą złożonego wniosku i rozstrzygnięcia w rozpoznawanej sprawie jest art. 11a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (j.t. Dz. U. z 2015 r., poz. 1390, dalej: u.p.p.r.). Powołany przepis, przekazując do dyspozycji sądu narzędzie, polegające na odseparowaniu sprawcy przemocy w rodzinie od jej ofiar, umożliwia zobowiązanie osoby stosującej przemoc w rodzinie do opuszczenia mieszkania. Niezbędnymi przesłankami do uwzględnienia wniosku jest wspólne zamieszkiwanie stron w mieszkaniu oraz stosowanie przez uczestnika postępowania przemocy w rodzinie w taki sposób, że zamieszkiwanie to jest szczególnie uciążliwe. Przemoc w rodzinie jest definiowana w art. 2 u.p.p.r., jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób, m.in. małżonka, zstępnych, osoby pozostającej we wspólnym pożyciu, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Dokonana w tym zakresie przez Sąd Rejonowy ocena nie wzbudza zasadniczych wątpliwości. Trafnie wskazał Sąd Rejonowy, iż wnioskodawczyni nie sprostowała spoczywającemu na niej ciężarowi wykazania, że uczestnik aktualnie dopuszcza się wobec niej i rodziny przemocy w znaczeniu zdefiniowanym w art. 2 pkt. 2 u.p.p.r. Przesłanką do żądania, aby sąd zobowiązał członka rodziny do opuszczenia mieszkania, jest zachowanie członka rodziny polegające na stosowaniu przemocy w rodzinie, które czyni szczególnie uciążliwym wspólne zamieszkiwanie. Żądanie do zobowiązania danej osoby do opuszczenia mieszkania i wydanie przez sąd stosownego orzeczenia jest niezależne od tego, czy wobec osoby stosującej przemoc, w stosunku do której ma być na podstawie art. 11a wydane zobowiązanie, toczy się lub zakończyło się postępowanie w sprawie o popełnienie takiego przestępstwa. Niezbędne do wydania przedmiotowego orzeczenia jest również uznanie przez sąd, że stosowanie przemocy powoduje szczególnie uciążliwym wspólne zamieszkiwanie. Nie ulega jednak wątpliwości, że pomimo, iż przedłożone do akt sprawy dowody wskazują na naganne zachowanie uczestnika, to miało ono miejsce w głównej mierze kilka lat temu. Tym samym zachowania te dotyczą okresu na długo przed datą złożenia wniosku w niniejszej sprawie i jako takie nie mogą stanowić dowodu stosowania przez uczestnika przemocy w chwili obecnej. Skarżąca na terminie rozprawy w dniu 3 grudnia 2018 r. wskazywała, iż aktualnie uczestnik zaprzestał spożywania alkoholu, a w domu jest spokój. Zeznania te znajdują potwierdzenie w zeznaniach świadka D. U.. W treści apelacji natomiast skarżąca w głównej mierze przywołuje treść przepisów, nie wskazując na konkretne zachowania, które to w jej odczuciu miałyby prowadzić do uznania, że do wypełnienia przesłanek z art. 11 a u.p.p.r. doszło. Wprawdzie skarżąca podnosiła, że stan niespożywania alkoholu przez uczestnika jest tymczasowy, jednakże również do dnia rozpoznania niniejszej sprawy przez Sąd Okręgowy nie wskazywano na żadne dodatkowe okoliczności w postaci podejmowanych przez uczestnika czynności, które miałyby stanowić akty przemocy. Za okoliczność taką niewątpliwie nie sposób uznać pobyt uczestnika na Szpitalnym Oddziale Ratunkowym w dniu 2 czerwca 2019 r., zwłaszcza, iż miał on miejsce w I., nie zaś w okolicach miejsca zamieszkania stron. Co więcej, pobyt ten nie był związany z sytuacją mieszkaniową stron i w żaden sposób nie dotyczył wnioskodawczyni.

Podkreślenia wymaga, iż art. 11a u.p.p.r. ustawy jest przepisem szczególnym i jako taki nie może być interpretowany rozszerzająco. Przedmiotowy przepis nie może być stosowany w każdej sytuacji istnienia konfliktu pomiędzy wspólnie zamieszkującymi uczestnikami, a jedynie w sytuacji stosowania przemocy przez jednego z domowników nad innym i istnienia wyraźnej relacji – sprawca przemocy i ofiara. W niniejszej sprawie brak dowodów na to, aby uczestnik swoim umyślnym działaniem lub zachowaniem był aktualnie sprawcą przemocy wobec wnioskodawczyni lub członków rodziny.

Mając powyższe na względzie, Sąd Okręgowy oddalił apelację wnioskodawczyni na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., jako bezzasadną.

Magdalena Władzińska Mariusz Jabłoński Julita Wyrębiak-Romero